1853. N°. 21.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 18 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Februarij.

Wij vernemen dat de gemeentebesturen zijn aangeschreven, dat de Koning verlangt dat ook dit jaar geene openbare feestplegtigheden ter gelegenheid van Zijner Majesteits verjaardag plaats hebben.

— Nadat het weeshuis der Luthersche Gemeente op den Middenweg in 't vorige jaar vernieuwd is, is men thans begonnen twee bij het weeshuis en den ingang der kerk gelegene oude huizen af te breken en in verband met dien ingang en het weeshuis tot verschillend einde op te bouwen, waardoor het aanzien aan de achterzijde der kerk zeer zal worden verbeterd, terwijl men voorts nog plan heeft om den hoofdingang der kerk op de Hooglandsche Kerkgracht, door het afbreken van de ter wederzijde gelegene oude huizen, te verruimen en te verfraaijen.

— Wij vernemen dat het Kerkbestuur der R. K. kerk van St. Joseph op het Utrechtsche Veer, twee ruime burgerhuizen op het zuideinde van de Hoogewoerd bij de Rijnstraat, uitkomende op het Levendaal, heeft aangekocht tot aanbouw van eene nieuwe, in plaats der oude bekrompene bovenkerk. Met de voltooijing van dit kerkgebouw zullen nu al de vijf voormalige onvoldoende zoogenaamde huiskerken, binnen 20 jaren door schoone kerkgebouwen zijn vervangen, zijnde de zesde kerk vroeger het St. Jacobs Gasthuis, gesticht in 1477, bij gelegenheid van Leydens ramp in 1807, door Koning Lodewijk aan de R. K. Gemeente toegewezen; zoodat nu deze afdeeling der Christenkerk binnen onze stad zich thans in 't bezit van voor hare eeredienst geschikte kerkgebouwen mag verheugen, die tevens als voorwerpen van bouwkunst sieraden der stad mogen heeten.

— Uit 's Gravenhage wordt aan de *N. Rott. Cour.* geschreven, dat de organisatie der R. K. kerk haar beslag zal krijgen, en een Aartsbisschop en vier Bisschoppen zullen benoemd worden.

— In onze vorige meldden wij dat door den stedelijken raad te Dordrecht besloten was tot de oprigting daar ter stede van een gymnasium, ter voorbereiding van jongelingen zoo voor de hoogescholen, en voor de academien te Delft en Breda, als voor andere maatschappelijke betrekkingen. Wij kunnen hier nog bijvoegen dat bij het tevens goedgekeurde reglement voor die instelling onder de vakken van onderwijs, buiten de oude en meest gebruikelijke nieuwere talen, de wiskundige wetenschappen, de geschiedenis en aardrijkskunde, ook zijn opgenomen de Noordsche en Italiaansche talen, de beginselen der staatshuishoudkunde, natuurkunde, scheikunde, het regtlijnig teekenen en de handels-wetenschappen.

— Te Gouda is den 14den in den ouderdom van 74 jaren overleden de bekende schrijfster Mevrouw de weduwe van Meerten geboren Schilperoort; zij had zich aldaar gedurende 50 jaren aan de opvoeding der jeugd gewijd, en wordt geroemd als eene vriendin der armen en kranken.

— Op de rivier voor Gorinchem is een bruinvisch gezien; de pogingen om hem te vangen zijn mislukt; op de Maas bij Veen heeft men dezer dagen een' zeehond waargenomen.

— Het stedelijk bestuur van Gorinchem heeft het bouwen van eene korenbeurs aanbesteed aan F. Kool aldaar voor f 20,000.

— Te Haarlem zijn, met het begin dezer maand, al de suppoosten en verdere bedienden in het R. K. Weeshuis ontslagen en door zoogenoemde geestelijke broeders en zusters vervangen.

— Te Utrecht is aan de Diaconie-scholen der Ned. Hervormde gemeente door een' onbekende f 5,000 geschonken.

— De Hoogleeraar H. J. Royaards heeft het 2de deel uitgegeven van zijn belangrijk werk: *Geschiedenis van het Christendom en de Christelijke kerk in Nederland gedurende de middeleeuwen.* Met een derde deel zal dat werk compleet zijn

— De *Utrechtsche Courant* bevat het het volgende: meldingswaard is het, dat, niettegenstaande de hevige koude, die wij een paar dagen hadden, onze zwemschool toch enkele leden heeft, die er elken dag een koud bad in stroomend water nemen. Den 14den dezer vertoonde die school onder anderen het opmerkelijk gezigt, dat een dier heeren liefhebbers, na eene wandeling op het ijs, zich ontkleedde en ging zwemmen, terwijl vlak naast hem een jongske zich verlustigde met schaatsenrijden.

— Door de vereenigde Doopsgezinde gemeenten te Groningen zijn aan de Ev. Luthersche gemeente twee zilveren Avondmaalsbekers geschonken, als een blijk van erkentenis voor de broederlijke toelating tot gemeenschappelijke godsdienstoefening, gedurende 10 maanden, in welken tijd haar kerkgebouw vertimmerd werd.

— De Rijksopbrengst der middelen is in Januarij ll. geweest als volgt: Directe belastingen f 698,824.04; in- en uitg. regten en scheepvaartregten f 241,833,37½; accijnsen f 2,191,745.76; waarborg en belasting der gouden en zilveren werken f 10,867.23½; indirecte belastingen f 781,485.04½; posterijen f 132,845.43; loterij f 161.50. Totaal f 4,057,762.38½, tegen f 4,198,367.64½ in dezelfde maand van het vorige jaar.

'S GRAVENHAGE, 17 Februarij.

Bij besluit van den 15den dezer heeft Z. M. benoemd tot Burgemeester der gemeente Tiel Jhr. P. A. Reuchlin; en van den 16den dezer tot Burgemeester der gemeenten Horssen, Batenburg en Bergharen, J. C. Ch. van Bommel.

— Z. M. heeft bij besluiten van den 14den dezer den Majoor G. C. C. van Heemskerck, van het 2de regement dragonders, op zijn verzoek, ter zake van langdurige dienst, op pensioen gesteld van f 1,300, onder toekenning van den rang van Luitenant-Kolonel; en benoemd bij het 2de regement dragonders, tot Majoor den Ritmeester der 1ste klasse J. M. Castendijk; tot Ritmeester van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant H. H. C. Castendijk, van het 1ste regement dragonders; bij het 3de regement tot Ritmeester van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant-Adjudant G. A. Hamming; bij het 4de regement, tot Majoor den Ritmeester der 1ste klasse S. J. R. van de Poll; tot Ritmeester van de 3de kl. (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant A. Yssel de Schepper; en bij het corps jagers te paard, tot Luitenant-Kolonel den Majoor J. C. Fundter.

— In de zitting van den Gemeenteraad van eergisteren, is beraadslaagd 1°. over een voorstel van Burgemeester en Wethouders, om, onder zekere voorwaarden, den Koninkl. Schouwburg van Z. M. over te nemen; en met algemeene stemmen is daartoe besloten. De bedoelde voorwaarden zijn, dat de stad eene schuld overneemt van f 106,700, die op den schouwburg rust. Z. M. zal 's jaars eene subsidie van f 20,000 verleenen voor het gebruik der Koninklijke loges, die echter alle jaren moet worden aangevraagd; terwijl Z. M. daarenboven nog het Hollandsch tooneel ruim zal blijven subsidiëren. 2°. Over het voorstel, om over eene som van f 11,000 te mogen beschikken, zoowel tot den aankoop van een geschenk, dat namens de gemeente aan Z. K. H. Prins Hendrik, bij gelegenheid van zijn huwelijk, zal worden aangeboden, als tot bestrijding der kosten, welke de openbare festiviteiten bij die gelegenheid mogten vorderen. Daartoe is met eenparige stemmen, op ééne na (die van den Heer van der Duyn) besloten.

— De Minister van Financien in ervaring gekomen zijnde dat er wel eens pakketten met gedrukte stukken, bestemd voor Nederlandsch Indie, op de post worden bezorgd, die te groot van omvang zijn om in de kisten, dienende tot overbrenging der brievenmalen van de Indische landpost te kunnen worden gesloten, — heeft, bij resolutie van den 11den Februarij jl. de Directeuren der Postkantoren aangeschreven om voortaan geene pakketten van dien aard ter verzending aan te nemen, waarvan de lengte meer dan 44, de breedte meer dan 22, of de hoogte meer dan 19 Nederlandsche duimen bedraagt, en tevens de belanghebbenden wier pakketten deze maat te boven gaan, uit te noodigen deze in twee of meerdere pakken te splitsen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 15 Februarij.

In deze zitting (waarvan wij reeds een overzigt hebben medegedeeld) is onder anderen ingekomen eene aanbevelingslijst van den Hoogen Raad van zes Candidaten, waarop bij de opmaking der nominatie ter vervulling der opengevallen plaatsen in dat collegie, ten gevolge van het overlijden der HH. Mrs. van Welderen Rengers en Vaillant zou kunnen worden acht geslagen. Op die lijst zijn geplaatst de HH. Mrs. H. H. Geradts, Vice-President van het Provinciaal Geregtshof van Limburg; J. S. Vernède, Advocaat-Fiscaal voor 's Konings Zee- en Landmagt; H. Provó Kluit, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; J. D. W. Pape, Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te 's Bosch; B. G. Snethlage, Raadsheer in het Hof van

Nederland en D. J. Bijleveld, President der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage.

De Heer Martini van Geffen, Kantonregter te Boxtel, heeft zich bij verzoekschrift tot de Kamer gewend om bij het opmaken der nominatie in aanmerking te komen.

AMSTERDAM, 16 Februarij.

Dezer dagen is het perceel op de Heerengracht, over de Warmoesgracht, bekend onder den naam van *de Koning van Polen*, aangekocht door een onzer stadgenooten, met het doel dat gebouw in te rigten en geschikt te maken ter dienste der onderscheidene vrijmetselaars-loges, societeiten, bijeenkomsten en vergaderingen.

— In de Pruissische haven Memel zijn gedurende de laatste helft van het jaar 1852, 45 schepen onder Nederlandsche vlag aangekomen. Hiervan kwamen van Harlingen 8 met dakpannen als ballast en van Schiedam 2 in ballast, van de Lemmer 1 met dakpannen als ballast en van Rotterdam 1 in ballast.

Te Napels zijn gedurende het afgeloopen jaar 18 schepen aangekomen. Hiervan kwamen van Amsterdam 16, allen met suiker en eenige bovendien nog met was, tabak, huiden en andere artikelen, en 2 van Rotterdam met suiker.

Te Hamburg zijn gedurende 1852 aangekomen 368 schepen, waaronder uit Texel 8 met oesters; uit Zwolle met 4 met schors en huiden en 1 in ballast; uit Amsterdam 86 met stukgoederen, 3 met bindrotting, 3 met hoepels, 2 met schors en 1 met pijpaarde; uit Rotterdam 28 met stukgoederen en 2 met bindrotting; uit Zaandam 4 met stukgoederen, 1 met olie en 1 met krijt; uit Harlingen 3 met pannen en 1 met cichoreiwortel; uit Veendam 1 met turf; uit Amersfoort 1 met schors; uit Delfzijl 1 in ballast; uit Dordrecht 1 met cement en steenen; uit Makkum 1 met pannen; uit Kampen 3 met schors; uit Wijk 1 met haring; uit Sappemeer 2 in ballast; uit Zutphen 1 met schors; uit Deventer 3 met dito; uit Jutphaas 1 met hoepels; uit Olst 1 met schors; uit Stavoren 1 met dito.

Van deze vaartuigen vertrokken 34 in ballast; 34 liggen in lading. Van de overige 250 vertrokken naar Amsterdam 56 met stukgoederen, 1 met hout, 1 met verwhout, 1 met raapzaad, 1 met ledige vaten en 1 met tarwe; naar Rotterdam 26 met stukgoederen, 1 met dividivi, 1 met raapzaad, 1 met verwhout en 1 met kruid; naar Harlingen 5 met hout.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Februarij.

Het stoomschip Victoria heeft op den overtogt van Dublin naar Liverpool schipbreuk geleden, waarbij ongeveer 100 menschen het leven hebben verloren.

— Onlangs werd melding gemaakt van eene uitvinding om de stalen pennen door schildpadden-pennen te vervangen, thans leest men in een der bladen het volgende: Eene verbetering van het hoogste belang voor de vervaardiging van pennen, is ontdekt door den Heer J. Alexandre, te Birmingham en Brussel. De uitvinding bestaat in een mengsel van gutta percha, waarvan de pen vervaardigd wordt. De vorm en lenigheid dezer pennen doen ze geschikt zijn voor alle handen en voor alle papiersoorten; hare zamenstelling belet tevens dat ze spatten of roesten.

— Te Dover wordt eene nieuwe batterij aangelegd, welke de geheele baai zal bestrijken. De werkzaamheden worden daar, zoowel als op andere punten met den meesten spoed voortgezet.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Februarij.

De Keizer heeft eergisteren de gewone zitting van den Senaat en van het Wetgevend Ligchaam op het paleis der Tuilleriën geopend met de volgende aanspraak:

»Mijne Heeren de Senaatsleden, mijne Heeren de Afgevaardigden! Een jaar geleden vereenigde ik u op deze plaats om de constitutie plegtig in werking te stellen, die krachtens de mij door het volk gegeven volmagt was afgekondigd. Sedert dat tijdstip is de kalmte niet gestoord geworden. De wet hernam haar gezag, en zoo konde men het meerendeel der door eene noodwendige gestrengheid getroffen personen naar hunne haardsteden laten terugkeeren. De nationale rijkdom is zoo zeer geklommen dat het gedeelte der roerende goederen, welks waarde dagelijks kan worden geschat, alleen reeds eene vermeerdering van twee duizend millioen oplevert. In alle nijverheidstakken heeft de bedrijvigheid zich ontwikkeld. Dezelfde vooruitgang vertoont zich in Afrika, alwaar ons leger zich kortelings door heldhaftige en gelukkige krijgsbedrijven heeft onderscheiden.

»De regeringsvorm is wettiglijk en zonder schok door de vrije volksstemming gewijzigd.

»Groote openbare werken zijn ondernomen zonder de uitschrijving van eenige belasting en zonder geldleening.

»De vrede is in stand gehouden zonder zwakheid. Het nieuwe gouvernement is door alle Mogendheden erkend.

»Frankrijk heeft thans instellingen die zich zelve kunnen verdedigen en wier bestendigheid niet hangt aan een menschenleven.

»Deze uitkomsten zijn zonder groote krachtsinspanning bereikt, doordat zij in aller geest en in aller belang lagen. Aan degenen, die haar gewigt mogten miskennen, zoude ik antwoorden dat naauwlijks veertien maanden geleden het lot des lands door regeringloosheid aan het toeval was overgeleverd. Aan hen, die mogten betreuren dat aan de volksvrijheid geen ruimer veld is gegeven, zoude ik antwoorden: De vrijheid heeft nimmer een duurzaam staatsgebouw helpen stichten; wanneer het staatsgebouw door den tijd bevestigd is, wordt er door de vrijheid de kroon op gezet. Laat ons ook niet vergeten dat, al heeft de overgroote meerderheid des lands vertrouwen op het thans bestaande en geloof in de toekomst, er nog altijd onverbeterlijke lieden zijn die, hunne eigen ondervinding, hunne doorgestane angsten, hunne teleurstellingen vergetende, stijfhoofdig weigeren acht te slaan op den wil der natie, schaamteloos de bestaande feiten loochenen, en te midden eener van dag tot dag meer bedarende zee, wenschen naar stormen waardoor zij zelven het eerst zouden worden verzwolgen.

»Deze verborgen woelingen der verschillende partijen dienen telkens alleen om hare magteloosheid te doen blijken, en in stede van zich over deze te bekommeren, zoekt het Gouvernement bovenal Frankrijk goed te bestieren en Europa gerust te stellen. Met dat tweeledig doel is het zijn vaste wil, de uitgaven en de krijgstoerustingen te verminderen, alle hulpmiddelen des lands voor nuttige bedoelingen aan te wenden, jegens andere volken eene ronde en eerlijke staatkunde te volgen, ten einde aan de ongeloovigsten te bewijzen dat wanneer Frankrijk uitdrukkelijk verklaart vrede te willen houden, deze verklaring geloof verdient: want het is sterk genoeg om niemand te vreezen en derhalve om niemand te bedriegen.

»In de u voor te leggen begrooting zult gij zien, Mijne Heeren, dat onze finantiele gesteldheid sedert twintig jaren nimmer beter is geweest, en dat de staatsinkomsten boven alle verwachting toegenomen zijn. Desniettemin zal de sterkte van het staande leger, die in den loop des vorigen jaars reeds met dertig duizend man verminderd is, onverwijld nog weder verminderd worden met twintig duizend man.

»De meeste wetten die u voorgedragen zullen worden, vallen binnen den kring der gewone behoeften: dat is het gunstigste kenmerk van onzen toestand. De volken zijn gelukkig wanneer de Regeringen niet tot buitengewone maatregelen hare toevlugt behoeven te nemen.

»Danken wij dan de Voorzienigheid voor de zigtbare bescherming die zij aan onze pogingen verleent; blijven wij op dezen weg van vastberadenheid en van gematigdheid, die geruststelt zonder te verbitteren, die zonder geweld tot het goede leidt en alzoo elke terugstorting voorkomt.

»Bouwen wij steeds op God en op ons zelven, alsmede op den wederkeerigen bijstand dien wij elkander verschuldigd zijn; en dragen wij er roem op, dat wij in een zoo kort tijdsbestek dit groote land weder tot het genot van vrede en inwendige welvaart gebragt en door het buitenland geëerd zien."

— Het Wetgevend Ligchaam heeft gisteren zijne eerste openbare zitting gehouden. Zij leverde niets belangstellends op.

— Men verzekert dat er sprake is van een nieuw Gezantschap naar China, hetwelk door een 10-tal schepen en oorlogsvaartuigen zou worden verzeld.

— Volgens order van den Minister van Oorlog zijn de in dienst staande compagnien van jagers te voet naar Lyon vertrokken, om van daar naar Toulon te gaan, waar zij voor Rome moeten worden ingescheept.

— De Minister van Oorlog heeft reeds aan de hoofden der legercorpsen voorgeschreven, maatregelen te verordenen ter uitvoering van het door den Keizer gegeven bevel om het leger met 20,000 man te verminderen.

— De Graaf d'Haussonville, oud zaakgelastigde van Lodewijk Philips te Brussel en later te Madrid, is gevangengenomen, wegens gebrek aan eerbied jegens den Keizer, daarin blijkbaar, dat hij verwarring gebragt heeft in den trein van rijtuigen, die zich bij gelegenheid van de opening der Wetgevende Vergadering naar de Tuilleriën bewoog.

— De agenten der policie hebben eergisteren huiszoeking gedaan in de woning van een zekeren Patron, waar pakken brieven aan Duitsche en Belgische dagbladen bezorgd werden, die men vervolgens vervoerde langs den Noorder-spoorweg, in plaats van over den post. Er zijn verscheiden pakken in beslag genomen.

— Uit Milaan schrijft men, dat men de gevangenen die voor schuld gegijzeld waren, heeft moeten loslaten om plaats te maken voor de menigte der politieke gevangenen. De soldaten zijn bij de ingezetenen ingekwartierd. Het paleis Resta heeft er 200 ontvangen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 Februarij.

De paardenvleesch-slagterijen houden hier goed stand. In het vorige jaar werden in de 5 paardenslagterijen alhier 350 paarden geslagt, wegende te zamen 1632 centenaars. Van dit vleesch zijn 774 centenaars gebruikt tot voedingsmiddel voor menschen, deels raauw deels gerookt; 758 centenaars tot hondenvoeder en 100 centenaars tot industriele doeleinden als b. v. versmelten tot wagensmeer.

— In Silezië en de aangrenzende streken is zoo veel sneeuw gevallen, dat de gemeenschap langs de spoorwegen daardoor gestremd is. Te Breslau was de afzending der goederen treinen gestaakt: drie in den morgen van den 14den vertrokken passagiers-treinen waren onder weg in de sneeuw blijven steken, en de posttrein naar Weenen had dien middag niet kunnen vertrekken.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 December.

De Gouverneur-Generaal heeft bij besluit van 24 December ll. verklaard, dat de overlegging van het bewijs, dat afgelegd is het examen, gevorderd tot uitoefening van de functien van Notaris, luidens besluit van 7 Maart 1852, in den regel verbonden aan de betrekking van Secretaris eener residentie, bij het bezit overigens van de daartoe vereischt wordende geschiktheid, eene aanbeveling zal zijn voor die ambtenaren, welke voor de betrekking van Secretaris wenschen in aanmerking te komen.

— Bij het Militair departement zijn, bij de infanterie bevorderd: tot Colonel, Commandant der 3de militaire afdeeling op Java, de Luitenant-Colonel J. B. J. Sutherland, Commandant dier afdeeling; tot Luitenant-Colonel bij het 6de bataillon, de Majoor J. H. Logeman, van het 10de bataillon; tot Majoors: bij het 7de bataillon, de Kapitein D. L. de Brabant, van het 10de bataillon; bij het 8ste bataillon, de Kapitein G. H. Trompheller, van het garnizoens-bataillon in de Molukkos; bij het 10de bataillon, de Kapitein P. J. Nack, van het 3de bataillon.

— Verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Banjoemaas Jhr. Mr. D. C. A. van Hogendorp.

Benoemd: tot lid in den Raad van Justitie te Batavia, Mr. J. C. F. Baron van Heerdt, thans lid in den Raad van Justitie te Samarang.

— Op den 9den Dec. arriveerde alhier het Ned. schip Cornelia Henriette, Kapt. T. Gollards, komende van Decima, en Japan verlaten hebbende den 8sten November jl. Aan boord bevonden zich het gewezen Opperhoofd van den Japanschen Handel, de Heer C. T. Rose, de pakhuismeester, boekhouder en scriba P. J. Lange en de Heer A. I. J. de Wolf. De assistent der tweede klasse F. C. Lucas, die zeven jaren onafgebroken te Decima had doorgebragt, is aldaar overleden. Het tegenwoordige opperhoofd Mr. J. H. Donker Curtius en de overige aldaar verblevene ambtenaren bevonden zich, bij het vertrek van dien bodem, in goeden welstand.

— In den avond van 23 Dec. is het alhier op den 18den jongstleden ter reede aangekomen, te Rotterdam te huis behoorende, geheel nieuw en zijne eerste reis doende barkschip Wena, Kapt. de Ruelles, in brand geraakt en in weerwil van de ijverigste pogingen verbrand. Van de lading is niets gered kunnen worden; persoonlijke ongelukken zijn, er tot dus verre niet te betreuren. Men vermeent de oorzaak te moeten toeschrijven aan broeijing der lading, doch zulks kan nog met geene zekerheid bepaald worden. Des avonds ten 6 ure stortte de laatste, zijnde de fokkemast, neder.

— Toen de Gouverneur-Generaal op zijn terugreis van Pekalongan, in de maand October jl. zich te Cheribon ophield, werd Z. Exc. door den Controleur der landelijke inkomsten en cultures der 1ste klasse J. A. Caspersz, ter hand gesteld eene teekening van een stoomtoestel eener suikerfabriek, geheel en al zonder leiding of voorlichting vervaardigd, door eenen jeugdigen bediende van dien controleur, genaamd Mas Salim, uit de residentie Madioen geboortig.

Getroffen door de naauwkeurigheid dier teekening, beval Z. Exc. dat onderzocht zou worden, op welke wijs Mas Salim het best in de gelegenheid zou kunnen worden gesteld om zich verder in het plannen teekenen te bekwamen, waarom de door hem vervaardigde teekening werd gezonden aan den Directeur van den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija.

Deze Hoofdofficier erkende mede den uitmuntenden aanleg van Mas Salim; het is naar aanleiding van zijne voorstellen, dat deze jongeling aan het genoemde etablissement zal worden geplaatst, voorloopig als leerling-werkman, waartoe hij zich bereid heeft verklaard.

— Nopens de verrigtingen van 's Lands oorlogschepen in deze gewesten leest men onder anderen in de laatste tijdingen, dat het état-major van den Dolfijn op het eiland Sumbawa, eene minzame bijeenkomst had met den Sultan, die onder anderen verklaarde het Gouvernement zeer erkentelijk te zijn voor het herhaalde kruisen van oorlogschepen, vooral stoomers, in die streken, waardoor de kustbewoners in gerustheid verkeerden en in lang niets van zeeroovers vernamen.

Na het oostelijk gedeelte van het eiland Bima geheeten aangedaan, aldaar eenige militaire personen en goederen alsmede geld ontscheept, en aldaar mede gunstige berigten ingewonnen te hebben, kruiste de Dolfijn verder langs de eilanden tot beoosten Flores, stak over naar Tana-Djampea, onderzocht daar de als rooversverblijfplaats vroeger bekende Kambaraggheibaai, en keerde na eene afwezigheid van 26 dagen ter hoofdplaats van het station terug.

— Gedurende de maand November 1852 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen f 744,847.73$\frac{1}{2}$. De zuivere opbrengst over de elf eerste maanden van het jaar bedraagt f 5,716,494.16.

Over de elf eerste maanden van 1852 is meer ontvangen dan over die maanden in 1850 f 1,074,519.09 en minder dan in 1851 f 198,563.40$\frac{1}{2}$.

— Volgens eenen bijzonderen brief, is een zeer aanzienlijk Chineesch handelshuis gefailleerd, met eene schuld van bijna 1$\frac{1}{2}$ millioen guldens.

— Met genoegen vernemen wij, dat op de publieke vendutie voor het woonhuis van de weduwe Hofmeester in de Prinsenlaan op 23 Dec. gehouden, zich weder twee mannelijke slaven hebben kunnen vrijkoopen. Op hun verzoek, dat het publiek niet zoude bieden, zweeg een ieder stil en zij kochten zich zelven, ieder voor vijf gulden.

— De kunstmatige bevruchting der Vanilla, waarvan vroeger zulk een geheim gemaakt werd, wordt thans de bekendste zaak der wereld. Den Heer van der Pant gelukte het, die bewerking op Pondok Gedeh daar te stellen; thans is ook de Heer L. Weber op Tjegrek volkomen daarin geslaagd.

— Dezer dagen is ook door het gouvernement erkend de te Buitenzorg gevestigde afdeeling der in Nederland werkende maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, aan welker bestuur is te kennen gegeven: dat die afdeeling door hetzelve zal worden beschermd, voor zoover hare handelingen niet strijden met de wet en de staatkundige belangen dezer bezittingen, en dat het gouvernement volgaarne die medewerking zal verleenen, welke bestaanbaar zal worden bevonden.

Ook te Tagal, hoofdplaats der residentie van dien naam, heeft zich eene afdeeling der in Nederland werkende maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen gevestigd.

De op den 27sten November jl. in veiling gebragte 40,000 stuks Mexicaansche dollars, hebben gezamenlijk eene som van f 108,058$\frac{40}{120}$ of gemiddeld 324$\frac{7}{40}$ duiten per stuk opgebragt.

— De op den 4den December jl. in veiling gebragte 40,000 stuks Mexicaansche dollars, hebben gezamentlijk eene som van f 108,158$\frac{40}{120}$ of gemiddeld 324$\frac{19}{40}$ duiten per stuk opgebragt; en de op den 11den December jl. in veiling gebragte 40,000 stuks, gezamentlijk eene som van f 108,091 of gemiddeld 324$\frac{1}{4}$ duiten per stuk.

De op den 24sten December te Batavia in veiling gebragte 40,000 stuks Mexikaansche dollars hebben gezamentlijk opgebragt eene som van f 107,100, of gemiddeld 321$\frac{1}{3}$ duit per stuk.

— Men schrijft van Tjiandjoer in de Preanger regentschappen den 26sten November: Sedert eenige dagen zijn in deze regentschappen buitengewoon zware regens gevallen, ten gevolge waarvan de rivieren overstroomd en vele bruggen vernield zijn.

— Van Bezoekie, 12 December, wordt het volgende gemeld: Op den middag van den 4den dezer is de bliksem in de beide cochenilletuinen geslagen, terwijl door hevige windvlagen en zwaren regen de daken van 5000 bevolkte nopalplanten weggerukt zijn, waardoor de insecten aanmerkelijk beschadigd zijn geworden, hetgeen niet anders dan eene nadeelige uitwerking op het cochenille-product kan te weeg brengen.

— Uit de residentie Palembang, op Sumatra, zijn berigten ontvangen, loopende tot den 2den December.

Naar de Moelak Oeloe was eene kleine expeditie gezonden, ten einde de bevolking van eenige weinige doessoens, die bleven weigeren de landrenten te betalen of in onderwerping te komen, tot rede te brengen.

Hierin is men na geringen tegenstand geslaagd; spoedig na de terugkomst der expeditie kwamen de hoofden bij den civilen gezaghebber te Lahat hunne onderwerping betuigen, zoodat thans ook in de geheele Moelak Oeloe de rust hersteld is.

Met uitzondering van de Makkakan, waar nog eenig wantrouwen bij de inlandsche hoofden scheen te bestaan, waren de berigten uit alle oorden der residentie zeer geruststellend.

De bevolking begint zich weder meer op den landbouw en handel toe te leggen; betrekkelijk groote hoeveelheden producten (rijst, katoen, bindrotting, dammer enz.) werden dagelijks ter hoofdplaats aangebragt, en de aanzienlijke afbetalingen van landrenten getuigden dat de welvaart en de goede gezindheid der bevolking meer en meer toenamen.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 10 Februarij tot en met den 16 Februarij 1853.

BEVALLEN: M. van Bemmel, geb. Platteel, D. — J. Dool, geb. van Leeuwen, Z. — C. le Noble, geb. van Wouw, D. — A. Gerarts, D. — P. Pierot, geb. Nonnekes, D. — J. Dool, geb. van Mastrigt, D. — S. Kraneveld, Z. — W. T. Gyben, D. — G. Otgaar, geb. Kams, Z. — J. M. Aalberse, geb. Valkenburg, Z. — J. S. Bom, geb. Slegtenhorst, Z. — F. A. van Iterson, geb. Jacobs, D. — G. Neuteboom, geb. Bavelaar, Z. — J. Buis, geb. Bernard, Z. — M. H. Bonfreer, geb. Hoogervorst, D. — H. C. Louta van Aysma, geb. de Does, Z. — A. van den Dop, geb. Albers, Z. — E. Blok, geb. Koet, Z. — J. M. Duyser, geb. de la Court, Z. — F. H. ter Laag, geb. Wijnstroom, Z. — L. Dusoswa, geb. Straatman, Z. — J. M. Kruyff, geb. van Parys, D. — M. B. Neukerk, geb. Smit, D. — F. de la Rie, Z. — C. van Venetie, geb. van Booren, Z. — A. Bekooy, geb. Mooten, Z. — J. Vermond, geb. Teil, Z. levenl. — H. C. Labree, geb. Meyer, Z. — A. M. Neuteboom, geb. Boom, Z. — L. de Vrind, geb. Leget, Z. — E. M. Lacourt, geb. van der Zeeuw, D. en Z. tweel. — J. Schols, geb. Alberse, Z. — K. van Eygen, geb. de Bruin, D. — J. E. Ligtvoet, geb. van Vliet, Z. levenl.

OVERLEDEN: M. van Kan, D., 16 d. — H. van Zaane, geb. van Leeuwen, 58 j. — A. Kuypers, 67 j. — J. den Os, 40 j. — J. Prive, Z., 4 m. — M. A. Scholtens, D., 2 m. — E. Kop, D., 2 j. en 3 m. — T. Postma, D., 12 m. — P. Plu, Z., 14 m. — Elisb. Ma. de Ridder, 80 j. — W. Pottum, 37 j. — A. Stijger, Z., 18 j. — J. Hennik, 53 j. — P. Immerseel, 23 j. — T. F. Betcke, Z., 7 m. — J. Pilkers, D., 6 j. — S. van den Bos, D., 4 m.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, — ontvangen hebbende eene circulaire aanschrijving van den Heer Commissaris des Konings in de Prov. Z.-Holl., in dato 28 Jan. jl. (Prov.-Blad No. 16) houdende, om, door het aansporen der Ingezetenen tot milddadigheid, zoo veel mogelijk mede te werken tot het wel doen slagen der jaarlijksche Collecte, welke, ten gevolge van Zijner Majesteits dispositie, van den 16den November 1820, No. 81, door de *Districts-Commissie tot aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden* zal worden gehouden, — brengen bij dezen ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente, dat, ingevolge het verlangen van gemelde Commissie, de genoemde Collecte zal geschieden, door daartoe gequalificeerde personen, in geslotene bussen, op Maandag en Dingsdag, die zijn zullen den 21 en 22sten Februarij aanstaande, aanvangende 's morgens ten *negen* ure, aan de huizen der Ingezetenen, die verzocht worden op de uitreiking hunner liefdegiften orde te stellen. — Burgemeesters en Wethouders, gaarne voldoende aan het verlangen in gemelde circulaire vervat, noodigen bij deze uit de Ingezetenen dezer Gemeente, om volgens hunne bekende liefdadigheid, ook in deze Collecte rijkelijk van het hunne bij te dragen, en meenen hierop bijzonder te mogen aandringen, uit hoofde eene milde bijdrage voor deze Instelling hoogst belangrijk is. — De opbrengst derzelve immers strekt eerst en vooral ter ondersteuning van de zoodanigen, *die in vroegere oorlogen verminkt zijn;* voorts voor hen die in *den strijd in de Nederlandsche bezittingen*, buiten *Europa*, gebreken hebben bekomen, terwijl het overschietende ten behoeve van de *deelgeregtigden na* 1813 en voor de *slagtoffers uit den strijd tegen oproer en geweld* wordt gebruikt. — Vermits de uitgaven, zoowel van het primitive fonds, als van dat voor de slagtoffers uit den strijd met België, door de inkomsten niet meer kunnen worden bestreden, niettegenstaande de vele beperkingen, die in het opnemen van deelgeregtigden zijn ingevoerd, zoo volgt daaruit van zelf, dat het kapitaal jaarlijks vermindert, à

weshalve het fonds de milde bijdragen der Ingezetenen bij voortduring dringend blijft behoeven, en Burgemeester en Wethouders zich alzoo, om derzelver bekende liefdadigheid, van den goeden uitslag dezer inzameling verzekerd houden.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 14 Februarij 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

De BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente in zijne Vergaderingen van den 23 December 1852 en 27 Januarij 1853, is vastgesteld de volgende:

VERORDENING

op het losloopen van Honden.

Art. 1. Gedurende den tijd door den Burgemeester te bepalen, mogen geene honden anders dan behoorlijk voorzien van een muilband, waardoor hun het bijten belet wordt, op straat loopen. Van die muilbanden, uit ijzer of koper te vervaardigen, zal een model op het bureau van politie te bezigtigen zijn.

Art. 2. Alle honden, welke gedurende den door den Burgemeester bepaalden tijd ongemuilband op straat gevonden worden, moeten door de beambten van politie opgevangen, of indien die opvanging te moeijelijk is, afgemaakt worden.

Art. 3. De eigenaars of bezitters, wier honden niet behoorlijk gemuilband op straat gevonden en niet afgemaakt zijn, worden gestraft met eene geldboete van drie tot vijf gulden en gevangenis van eenen dag te zamen of afzonderlijk.

Art. 4. Bij eerste overtreding zal het den eigenaars vrijstaan binnen den termijn van twee maal vier en twintig uren hunne honden van de politie terug te vorderen, mits zij het bewijs vertoonen, dat het maximum der geldboete volgens Art. 254 van het Wetboek van Strafvordering betaald is.

Art. 5. Alle honden die opgevangen, en binnen tweemaal vier en twintig uren niet opgeëischt zijn, worden door of van wege de politie afgemaakt.

Art. 6. Door of van wege de politie, worden mede terstond afgemaakt, waar zij ook op straat mogen gevonden wezen, alle honden die dol zijn of vermoed worden dol te zijn, gelijk ook alle honden die gebeten zijn door eenen hond die dol is of vermoed wordt dol te zijn.

Art. 7. Andere beesten, gebeten door eenen hond die dol is of vermoed wordt dol te zijn, worden, op de straat gevonden, in eene door den Burgemeester aan te wijzen plaats afzonderlijk opgesloten, tot dat alle gevaar, volgens de verklaring door eenen veearts daaromtrent af te leggen, geacht moet worden geweken te zijn. Bij ontdekking van watervrees bij gemelde beesten, zorgt de politie, dat zij terstond worden afgemaakt.

Art. 8. Elk eigenaar of bezitter, wiens hond of ander beest gebeten is door eenen hond die dol is of vermoed wordt dol te zijn, is verpligt daarvan terstond aangifte aan de politie te doen. Bij verzuim dier aangifte wordt hij gestraft met eene geldboete van drie tot vijf gulden, en gevangenis van een tot drie dagen te zamen of afzonderlijk.

Art. 9. Eigenaars of bezitters van beesten, in de gevallen verkeerende, bij de artt. 6 en 7 bepaald, zijn verpligt die beesten op de eerste aanmaning der politie aan deze af te geven. Bij weigering worden zij gestraft met eene geldboete van vijf en twintig gulden en gevangenisstraf van een tot drie dagen, te zamen of afzonderlijk.

Na die afgifte, kunnen zij gedurende 50 dagen onder toezigt der politie blijven, en mogen niet worden teruggegeven, ten zij, na dien termijn of vroeger, door de verklaring van eenen veearts blijke, dat alle gevaar geheel geweken is. Zoodra zich de verschijnselen van dolheid vertoonen, worden zij terstond afgemaakt. De kosten van onderhoud komen voor rekening der eigenaars of bezitters.

Art. 10. Van de overtredingen dezer verordening, wordt door de Commissarissen van politie Procés-Verbaal opgemaakt.

Door den Raad der Gemeente *Leyden* vastgesteld in de openbare Vergadering van den 23 December 1852, en gewijzigd in de openbare Vergadering van den 27 Januarij 1853.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Zuidholland, volgens hun berigt van den 9 dezer maand, B. N°. 580, (1 afd. G. S. N°. 17) in afschrift medegedeeld.

Er is hiervan afkondiging geschied waar het behoort, den 17 Februarij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

VAN LIMBURG STIRUM,

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van een' ZOON, HENDRICA CHRISTINA MEYER, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 15 Februarij 1853. J. LABREE.

Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON, S. W. WETRENS, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 16 Februarij 1853. N. M. PERRIN.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot WILLEM POTTUM, na eene kortstondige doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 37 jaren, tot diepe droefheid van mij, onze drie jonge Kinderen en verdere Betrekkingen.

M. BACKER,

LEYDEN, 13 Februarij 1853. Wed^{e} W. POTTUM.

Op den 7den December 1852 overleed te PADANG ter Westkust van Sumatra, onze hartelijk geliefde Zoon, JOHANNES HENDRICUS DE GRYS, *Officier van Gezondheid* 3de *Klasse* bij het Indische Leger.

H. B. DE GRYS,

LEYDEN, 16 Februarij 1853. J. DE GRYS, DE GRAAF.

Eenige Kennisgeving.

Degenen welke iets te Vorderen hebben van of Verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer JAN VAN DER LINDEN, vroeger *Koopman*, laatst buiten beroep te *Zaandam*, en aldaar onlangs overleden, gelieven hiervan Opgave of Betaling te doen, ten Kantore van den Notaris DOZY, te dier Stede, vóór den 15den Maart 1853.

De Schuldeischers van den Failliten Boedel van JACOB DE HARTOG, *Koopman* te *Leyden*, die hunne Vorderingen nog niet hebben doen verifiëren, worden opgeroepen, om in Persoon of bij Gemagtigde, op Woensdag den 9den Maart a. s., des middags ten *twaalf* ure, tot gemeld doel te verschijnen ter Vergaderzaal van de Arrondissements-Regtbank alhier; zullende ter gelegenheid dezer bijeenkomst, tot welker bijwoning ook de reeds erkende Crediteuren worden uitgenoodigd, door den Gefailleerde een Accoord worden aangeboden.

C. G. LUZAC, Curator.

De Schuldeischers in het Faillissement van JOHANNES MARTINUS SINDERAM, *Winkelier*, wonende te *Noordwijk-Binnen*, worden bij deze opgeroepen, om op Woensdag den 23sten Februarij 1853, des voormiddags ten *elf* ure in Persoon of bij behoorlijk Gemagtigde te verschijnen ter Vergaderkamer der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, ten einde hunne Schuldvorderingen te doen Verifiëren.

De Curator P. C. LEZWYN.

Op den 1sten Maart 1853 en twee volgende dagen, zal ten Kantore van Mr. G. P. VAN OUTEREN, op het Rapenburg te *Leyden*, worden gevaceerd ter UITBETALING van de zes laatste Aandeelen van de Negotiatie tot vinding der kosten van de Bestrating van *Leyden* naar *Bodegraven*, en bijbetaling der Renten. Deze Aandeelen zijn geteekend met de N°s 11, 116, 195, 208, 222 en 253.

BLAAUWKUIP-VERWER GEVRAAGD.

In eene Wollen Goederen-Fabriek in *Noordbrabant* wordt gevraagd een bekwame BLAAUWKUIP-VERWER; die hierop reflecteren en bewijzen van kunde kunnen overleggen, adresseren zich met *franco* Brieven onder Letter F. bij Mejuffrouw de Wed. D. A. A. DE ROOY, *Courantierster* te *'s Hertogenbosch*.

Vrijdag Namiddag 18 Februarij zal de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK Verkoopen de BOEKEN, betreffende SCHEI-, GENEES-, ONTLEED-, HEEL- en VERLOSKUNDE, de ANATOMISCHE VOORWERPEN en CHIRURGICALE INSTRUMENTEN, waarbij een DUBBELD MES voor Microscopische Onderzoekingen.

Zaturdag Namiddag 19 Februarij, DICHTKUNDE, FRAAIJE LETTEREN, MENGELWERKEN, OPVOEDING, ONDERWIJS, WERKJES voor de JEUGD, CIJFER-, STEL- en MEETKUNDE, TAALKUNDE en SCHOOLBOEKEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 16 Februarij.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{7}{8}$	$64\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	3	〃	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{7}{8}$	$76\frac{7}{8}$
Dito dito	4	〃	$95\frac{1}{16}$	$95\frac{3}{16}$	$95\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	3	〃	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	〃	$120\frac{1}{4}$	121	—
O. I. Leening	4	〃	$95\frac{1}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg			—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Haarlemmermeer	5	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	〃	75	—	—
Dito dito	5	〃	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	〃	$108\frac{1}{8}$	$108\frac{1}{4}$	—
Dito dito 1828 en 1829	5	〃	107	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	〃	97	—	—
Dito 1840	4	〃	92	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	〃	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{3}{8}$
Dito dito Nieuwe	4	〃	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	〃	—	—	—
Certificaten van dito	6	〃	$73\frac{1}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	f. 500	f	$101\frac{1}{2}$	102	—
Dito Obligatiën	4	〃	$86\frac{5}{8}$	87	87
SPANJE, Obligatiën	à 1	pCt.	$22\frac{7}{8}$	23	23
Dito Obligatiën	3	〃	$47\frac{1}{8}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	〃	42	$42\frac{1}{16}$	$42\frac{1}{16}$
Bewijzen Coupons			$4\frac{13}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	〃	$87\frac{5}{8}$	—	—
Dito	4	〃	—	—	—
Dito Metall.	5	〃	$81\frac{5}{8}$	$81\frac{13}{16}$	—
Dito Nieuwe	5	〃	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{11}{16}$	$92\frac{11}{16}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	〃	$41\frac{13}{16}$	42	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	〃	$52\frac{1}{4}$	$52\frac{3}{8}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	〃	$40\frac{7}{8}$	41	—
Dito dito	4	〃	$38\frac{3}{4}$	$38\frac{7}{8}$	$38\frac{7}{8}$
VENEZUELA,	$3\frac{1}{4}$	〃	—	—	—
MEXICO,	5	〃	$24\frac{1}{16}$	$24\frac{3}{16}$	$24\frac{1}{8}$
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{9}{16}$	—	—

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is f 9.75 à 85.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.